

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 188 (XXXII) — Nr. 1148

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 27 noiembrie 2020

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECRETE			
917.	— Decret privind conferirea Ordinului Național <i>Steaua României</i>	2	
918.	— Decret privind conferirea Ordinului, Crucii și Medaliei Naționale <i>Serviciul Credincios</i>	2	
919.	— Decret privind conferirea Ordinului și Medaliei Naționale <i>Pentru Merit</i>	3	
920.	— Decret privind conferirea Ordinului și Medaliei <i>Bărbăție și Credință</i>	3	
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 252 din 4 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 alin. (1) și (2) și ale art. 24 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală	4–6		
Decizia nr. 436 din 23 iunie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 62 alin. (1 ¹) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în redactarea anterioară modificării acestora prin Legea nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul			
		judecătorilor și procurorilor, cu referire la sintagma „ <i>nu aduce atingere prestigiului profesiei</i> ” din cuprinsul acestora.....	7–8
		Decizia nr. 719 din 6 octombrie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 lit. a), b) și d) și ale art. 342 din Codul de procedură penală	9–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
		2.040. — Ordin al ministrului sănătății privind completarea anexei la Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.597/2006 pentru numirea membrilor comisiilor de avizare a donării de la donatorul viu	14
		2.041. — Ordin al ministrului sănătății pentru modificarea și completarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare la Agenția Națională de Transplant	15

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind conferirea Ordinului Național *Steaua României***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 6 lit. A din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 11/1998 privind reinstituirea Ordinului național *Steaua României*, republicată, cu modificările ulterioare,

cu prilejul Zilei Naționale a României, în semn de apreciere pentru excepționalul profesionalism dovedit în îndeplinirea cu succes a misiunilor specifice Serviciului de Telecomunicații Speciale,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se conferă Ordinul Național *Steaua României* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru militari, persoanei prevăzute în anexa* care face parte integrantă din prezentul decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

București, 24 noiembrie 2020.
Nr. 917.

*Anexa conține informații clasificate și urmează regimul Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind conferirea Ordinului, Crucii și Medaliei Naționale *Serviciul Credincios***

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 6 lit. A și B din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2000 privind reinstituirea Ordinului, Crucii și Medaliei Naționale *Serviciul Credincios*, aprobată prin Legea nr. 543/2001, cu modificările ulterioare,

cu prilejul Zilei Naționale a României, în semn de apreciere pentru deosebitul profesionalism dovedit în îndeplinirea cu succes a misiunilor specifice Serviciului de Telecomunicații Speciale,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru militari, persoanei prevăzute în anexa nr. 1*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 2. — Se conferă Ordinul Național *Serviciul Credincios* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru militari, persoanei prevăzute în anexa nr. 2*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 3. — Se conferă Crucea Națională *Serviciul Credincios* clasa a II-a, cu însemn pentru militari, persoanei prevăzute în anexa nr. 3*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 4. — Se conferă Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a II-a, cu însemn pentru militari, persoanei prevăzute în anexa nr. 4*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 5. — Se conferă Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a II-a, cu însemn pentru civili, persoanei prevăzute în anexa nr. 5*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 6. — Se conferă Medalia Națională *Serviciul Credincios* clasa a III-a, cu însemn pentru militari, persoanelor prevăzute în anexa nr. 6*, care face parte integrantă din prezentul decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

București, 24 noiembrie 2020.
Nr. 918.

*Anexele nr. 1—6 conțin informații clasificate și urmează regimul Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Ordinului și Medaliei Naționale *Pentru Merit*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 6 lit. A și B din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2000 privind reinstituirea Ordinului și Medaliei Naționale *Pentru Merit*, aprobată prin Legea nr. 542/2001, cu modificările ulterioare,

cu prilejul Zilei Naționale a României, în semn de apreciere pentru contribuția importantă adusă la îndeplinirea cu succes a misiunilor specifice Serviciului de Telecomunicații Speciale,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru militari, persoanei prevăzute în anexa nr. 1*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 2. — Se conferă Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru militari, persoanei prevăzute în anexa nr. 2*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 3. — Se conferă Ordinul Național *Pentru Merit* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru civili, persoanei

prevăzute în anexa nr. 3*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 4. — Se conferă Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a II-a, cu însemn pentru civili, persoanei prevăzute în anexa nr. 4*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 5. — Se conferă Medalia Națională *Pentru Merit* clasa a III-a, cu însemn pentru militari, persoanelor prevăzute în anexa nr. 5*, care face parte integrantă din prezentul decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

București, 24 noiembrie 2020.
Nr. 919.

* Anexele nr. 1—5 conțin informații clasificate și urmează regimul Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Ordinului și Medaliei *Bărbăție și Credință*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2), lit. c), ale art. 8 lit. A și B din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Legii nr. 528/2003 privind Medalia *Bărbăție și Credință*, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr. 413/2004 privind Ordinul *Bărbăție și Credință*, cu modificările ulterioare,

cu prilejul Zilei Naționale a României, în semn de apreciere pentru contribuția importantă adusă la îndeplinirea cu succes a misiunilor specifice Serviciului de Telecomunicații Speciale,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul *Bărbăție și Credință* în grad de *Mare Ofițer*, cu însemn pentru militari, persoanei prevăzută în anexa nr. 1*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 2. — Se conferă Ordinul *Bărbăție și Credință* în grad de *Comandor*, cu însemn pentru militari, persoanelor prevăzute în anexa nr. 2*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 3. — Se conferă Ordinul *Bărbăție și Credință* în grad de *Ofițer*, cu însemn pentru militari, persoanelor prevăzute în anexa nr. 3*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 4. — Se conferă Ordinul *Bărbăție și Credință* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru militari, persoanelor prevăzute în anexa nr. 4*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 5. — Se conferă Medalia *Bărbăție și Credință* clasa I, cu însemn pentru militari, persoanei prevăzute în anexa nr. 5*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 6. — Se conferă Medalia *Bărbăție și Credință* clasa a II-a, cu însemn pentru militari, persoanelor prevăzute în anexa nr. 6*, care face parte integrantă din prezentul decret.

Art. 7. — Se conferă Medalia *Bărbăție și Credință* clasa a III-a, cu însemn pentru militari, persoanelor prevăzute în anexa nr. 7*, care face parte integrantă din prezentul decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
LUDOVIC ORBAN

București, 24 noiembrie 2020.
Nr. 920.

* Anexele 1—7 conțin informații clasificate și urmează regimul Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 252

din 4 iunie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 alin. (1) și (2) și ale art. 24 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Cătălina Turcu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Răzvan-Horațiu Radu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 alin. (1) și (2) și ale art. 24 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală, excepție ridicată de Mircea Tusciuc, în Dosarul nr. 3.222/311/2012* al Judecătoriei Slatina — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.251 D/2017.

2. La apelul nominal lipsesc părțile față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției ca neîntemeiată. În acest sens face referire la paragrafele 19, 20, 21 și 23 ale Deciziei Curții Constituționale nr. 171 din 24 martie 2016, arătând că instanța de contencios constituțional nu consideră ca fiind neconstituționale dispozițiile legale ce instituie „monopolul” institutelor publice medico-legale. Arată că în paragraful 19 Curtea a constatat că soluțiile legislative prevăzute la art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală, potrivit cărora examinările medico-legale se efectuează în mod exclusiv în cadrul instituțiilor medico-legale, iar desemnarea unuia sau mai multor experți, în aceste cazuri, se face doar de către aceste instituții, apar ca fiind justificate de caracterul strict specializat al expertizelor medico-legale și al activităților tehnice pe care realizarea acestora le presupune. De asemenea, dispozițiile privind expertizele se completează cu prevederile generale cuprinse în art. 172—191 din Codul de procedură penală. Face referire la paragrafele 28, 29, 34, 35 și 37 din Decizia nr. 48 din 2 februarie 2017 și la deciziile nr. 761 din 3 iunie 2010 și nr. 132 din 7 martie 2013. În ceea ce privește invocarea de către autor a celor reținute în Hotărârea din 16 februarie 2010, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Eugenia Lazăr împotriva României*, arată că instanța europeană nu a cenzurat „monopolul” public al expertizelor medico-legale care se efectuează de către instituturile de medicină legală, sens în care face referire la paragraful 81 al acestei hotărâri. Garanțiile prevăzute la acest paragraf sunt prevăzute în Codul de procedură penală. Problema esențială în hotărârea menționată asupra căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat a fost lipsa motivării avizelor și lipsa cooperării experților cu organele de anchetă, adică o problemă de aplicare în concret a legislației.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 10 iulie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 3.222/311/2012*, **Judecătoria Slatina — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 20 alin. (1) și (2) și ale art. 24 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Mircea Tusciuc într-o cauză penală în care a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 178 alin. (1) și (2) din Codul penal din 1968 — ucidere din culpă.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, se arată, în esență, că textele de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale invocate deoarece atribuie exclusiv membrilor Comisiei superioare medico-legale și specialiștilor cooptați de aceasta prerogativa de verificare și avizare a unor acte medico-legale și de pronunțare asupra eventualelor contradicții existente între acestea fără să prevadă posibilitatea ca în această procedură desfășurată la sediul Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici” din București să participe și un expert recomandat de una dintre părțile din procesul penal în cadrul căruia s-a solicitat avizul comisiei.

6. Or, în condițiile în care legiuitorul nu impune nicio garanție care să asigure caracterul echitabil al procedurii desfășurate de Comisia superioară medico-legală se creează cadrul utilizării unui procedeu probator ce constituie prerogativa exclusivă a membrilor comisiei și, eventual, a specialiștilor convocați de aceștia.

7. De vreme ce avizul pe care îl formulează Comisia superioară medico-legală are valoarea probantă a unei expertize medico-legale datorită legăturii indisolubile existente între un asemenea document și actul medico-legal ce este supus avizării, persoana care solicită în apărare organelor judiciare administrarea unui astfel de mijloc de probă se vede supusă riscului ca demersul efectuat să se întoarcă împotriva sa. Astfel, probele obținute în urma activității exclusive a membrilor comisiei și a specialiștilor pe care aceștia aleg să îi consulte sunt lipsite de orice garanție de obiectivitate, câtă vreme la procedura desfășurată de aceștia nu poate participa un expert desemnat de parte care să își expună punctul de vedere înainte de emiterea concluziilor finale de către comisie într-o procedură interactivă desfășurată între membrii comisiei și experții recomandați de părți. Or, un asemenea mod de lucru încalcă flagrant dreptul la apărare al părții, limitând în mod nejustificat posibilitățile de care dispun persoanele acuzate pentru a combate aceste acuzații.

8. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în repetate rânduri faptul că procesul penal nu poate fi desfășurat în mod echitabil în măsura în care nu este garantat dreptul la apărare al persoanei acuzate. Or, prin participarea pasivă a părții în ceea ce privește procedeu probatoriu vizat, fără ca aceasta să poată beneficia de participarea unui expert-parte pe parcursul desfășurării activității membrilor comisiei în urma căreia rezultă avizul respectiv îi este suprimată în mod vădit posibilitatea de a se apăra.

9. Această împrejurare generează riscul real al pronunțării unei soluții de condamnare întemeiată pe o probă administrată în lipsa contradictorialității în urma căreia se elaborează un aviz care nu poate fi supus cenzurii altei autorități. În acest sens, autorul face trimitere la Hotărârea din 16 februarie 2010, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Eugenia Lazăr împotriva României* (paragraful 81), în care s-a statuat faptul că un cadru legislativ instituit de stat pentru reglementarea exercitării medicinei legale trebuie să presupună garanții suficiente împotriva arbitrariului pentru a consolida încrederea justițiabililor în acțiunea justiției și credibilitatea sistemului în ansamblu. În aceste condiții textele de lege criticate golesc de conținut dreptul la apărare, care devine unul formal, întrucât nu oferă posibilitatea unei apărări efective — componentă a dreptului la un proces echitabil.

10. **Judecătoria Slatina — Secția penală** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, făcând referire la Decizia nr. 48 din 2 februarie 2017.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

12. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor legale criticate este neîntemeiată, invocând, în acest sens, considerentele deciziilor nr. 132 din 7 martie 2013 și nr. 48 din 2 februarie 2017.

13. **Avocatul Poporului** arată că își menține punctul de vedere reținut în Decizia Curții Constituționale nr. 48 din 2 februarie 2017 în sensul că textele de lege criticate sunt constituționale.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 20 alin. (1) și (2) și ale art. 24 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 996 din 10 noiembrie 2005, care au următorul cuprins:

— Art. 20 alin. (1) și (2): „(1) *Comisia superioară medico-legală este compusă din următorii membri permanenți:*

a) *directorul general al Institutului Național de Medicină Legală «Mina Minovici» București;*

b) *directorul adjunct medical al Institutului Național de Medicină Legală «Mina Minovici» București;*

c) *directorii institutelor de medicină legală din centrele medicale universitare;*

d) *șefii disciplinelor de profil din facultățile acreditate din cadrul centrelor medicale universitare;*

e) *șeful disciplinei de morfopatologie de la Universitatea de Medicină «Carol Davila» București;*

f) *4 medici primari legiști, cu experiență în specialitate, desemnați la propunerea directorului general al Institutului Național de Medicină Legală «Mina Minovici» București.*

(2) *La lucrările Comisiei superioare medico-legale pot fi cooptați, în funcție de specificul lucrărilor, profesori-șefi de disciplină, din diferite specialități medicale, precum și specialiști din alte domenii ale științei, care pot contribui la lămurirea*

problemelor a căror rezolvare o cere justiția în diferite expertize medico-legale.”

— Art. 24 alin. (1): „*Comisia superioară medico-legală verifică și avizează, din punct de vedere științific, la cererea organelor în drept, concluziile diverselor acte medico-legale și se pronunță asupra eventualelor concluzii contradictorii ale expertizei cu cele ale noii expertize medico-legale sau ale altor acte medico-legale.*”

17. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textele de lege supuse controlului contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) referitor la criteriile de calitate ale legii, art. 11 alin. (1) și (2) — *Dreptul internațional și dreptul intern*, art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, art. 24 alin. (1) — *Dreptul la apărare* și art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*. De asemenea, se invocă prevederile art. 6 referitoare la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că s-a mai pronunțat asupra unor excepții motivate în mod similar prin Decizia nr. 132 din 7 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 216 din 16 aprilie 2013, și Decizia nr. 48 din 2 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 8 mai 2017.

19. Astfel, Curtea a statuat că dispozițiile legale criticate reglementează competența Comisiei superioare medico-legale de a verifica și de a aviza din punct de vedere științific concluziile diverselor acte medico-legale și de a se pronunța asupra eventualelor concluzii contradictorii ale expertizei cu cele ale noii expertize medico-legale sau ale altor acte medico-legale. În acest sens, Comisia superioară medico-legală poate recomanda refacerea totală sau parțială a lucrărilor la care se referă actele primite pentru verificare și avizare, formulând propuneri sau concluzii proprii. Prin urmare, din analiza acestor competențe rezultă că dispozițiile legale criticate constituie o garanție a dreptului părților la un proces echitabil, instituind o formă de coordonare și control sub aspect metodologic și științific a activităților de medicină-legală, deoarece acestea au un caracter strict specializat. Astfel, potrivit art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000, activitatea de medicină legală „constă în efectuarea de expertize, examinări, constatări, examene de laborator și alte lucrări medico-legale asupra persoanelor în viață, cadavrelor, produselor biologice și corpurilor delictive, în vederea stabilirii adevărului în cauzele privind infracțiunile contra vieții, integrității corporale și sănătății persoanelor ori în alte situații prevăzute de lege, precum și în efectuarea de expertize medico-legale psihiatrice și de cercetare a filiației” (a se vedea Decizia nr. 48 din 2 februarie 2017, precitată, paragrafele 27—29).

20. Curtea va face referire și la Decizia nr. 171 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 368 din 12 mai 2016, paragraful 14, prin care s-a pronunțat cu privire la constituționalitatea dispozițiilor art. 172 alin. (5) și ale art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală. Cu acel prilej, Curtea a reținut că instituțiile de medicină legală sunt singurele entități sanitare care efectuează, potrivit legii, constatări, expertize, precum și alte lucrări medico-legale, fiind nominalizate ca instituții sanitare cu caracter public care realizează activitatea de medicină legală. Această exclusivitate se justifică prin caracterul strict specializat al expertizelor, în principal al expertizelor medico-legale.

21. Totodată, Curtea a reținut că dispozițiile art. 172 alin. (5) și ale art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală constituie norme speciale în domeniul expertizelor, ce reglementează, în mod distinct, cu privire la expertizele medico-legale. Acestea se completează cu prevederile generale în materia expertizelor, cuprinse la art. 172—191 din Codul de procedură penală, în privința aspectelor pe care dispozițiile Codului de procedură penală și legislația specială în domeniul activității de expertiză medico-legală nu le reglementează în mod expres. Astfel,

dispozițiile art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală, referitoare la numirea de către instituția medico-legală a expertului sau a experților și în cazul expertizelor medico-legale, nu exclud aplicarea în cazul acestor expertize a prevederilor art. 173 alin. (4) din Codul de procedură penală, potrivit cărora părțile și subiecții procesuali principali, procurorul și instanța de judecată au dreptul să solicite ca la efectuarea expertizei să participe un expert recomandat de acestea. De asemenea, anterior avizării lor, la realizarea expertizelor medico-legale, expertul parte are posibilitatea să își exprime opinia, iar instanța are în vedere, la soluționarea cauzei, întregul material probator administrat, inclusiv existența unor eventuale neconcordanțe între opiniile experților, proba cu expertiza neavând un caracter absolut (a se vedea Decizia nr. 171 din 24 martie 2016, paragrafele 21 și 26 și Decizia nr. 48 din 2 februarie 2017, paragraful 31).

22. Neintervenind elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

23. Distinct de cele reținute în deciziile amintite Curtea observă că textele de lege criticate reglementează componența Comisiei superioare medico-legale și atribuțiile acesteia, sens în care sunt enumerați membrii permanenți și este reglementată posibilitatea de cooptare la lucrările comisiei și a altor specialiști în funcție de specificul lucrărilor. De asemenea, atribuțiile Comisiei superioare medico-legale constau în verificarea și avizarea din punct de vedere științific, la cererea organelor în drept, a concluziilor diverselor acte medico-legale, precum și în pronunțarea cu privire la eventualele concluzii contradictorii ale expertizei. Efectuarea expertizelor medico-legale nu intră în competența Comisiei superioare medico-legale, ci numai verificarea și avizarea acestora. Așa fiind, participarea unui expert desemnat de parte la procedura desfășurată de Comisia superioară medico-legală nu reprezintă o participare la efectuarea expertizelor supuse avizării de către aceasta, ci echivalează numai cu exprimarea unui punct de vedere înainte de avizare.

24. Curtea observă că autorul pornește de la premisa că „probele obținute în urma activității exclusive a membrilor comisiei și a specialiștilor pe care aceștia aleg să îi consulte sunt lipsite de orice garanție de obiectivitate, câtă vreme la procedura desfășurată de aceștia nu poate participa un expert desemnat de parte, care să își expună punctul de vedere înainte de emiterea concluziilor finale de către comisie într-o procedură interactivă desfășurată între membrii comisiei și experții recomandați de părți”.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Mircea Tusciuc, în Dosarul nr. 3.222/311/2012* al Judecătoriei Slatina — Secția penală și constată că dispozițiile art. 20 alin. (1) și (2) și ale art. 24 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Slatina — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 4 iunie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

25. Curtea constată că potrivit art. 2 alin. (1) și art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000, activitatea de medicină legală asigură mijloace de probă cu caracter științific organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești, precum și la cererea persoanelor interesate, în soluționarea cauzelor penale, civile sau de altă natură, contribuind prin mijloace specifice, prevăzute de lege, la stabilirea adevărului și orice ingerință în activitatea medico-legală este interzisă. Activitatea de medicină legală este coordonată, sub raport științific și metodologic, de Ministerul Sănătății și de Consiliul superior de medicină legală, cu sediul la Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București. Din această perspectivă, Curtea reține că activitatea desfășurată de Comisia superioară medico-legală are caracter științific, iar ingerințele în aceasta sunt interzise sub sancțiunea răspunderii administrative, civile sau penale, după caz.

26. În urma celor anterior expuse, Curtea constată că nu poate reține încălcare art. 1 alin. (5), art. 21 alin. (3) și art. 24 din Constituție, deoarece textele de lege criticate sunt clare, precise și previzibile, așa cum s-a statuat în jurisprudența acesteia anterior menționată, iar activitatea Comisiei superioare medico-legale nu impietează asupra valorificării de către părți a drepturilor lor, deoarece acestea pot solicita administrarea oricărui probe în apărarea lor în fața instanțelor judecătorești. Mai mult, instanța are în vedere, la soluționarea cauzei, întregul material probator administrat, inclusiv existența unor eventuale neconcordanțe între opiniile experților, proba cu expertiza neavând un caracter absolut, așa cum s-a reținut la paragraful 21 din prezenta decizie.

27. Cu privire la invocarea celor reținute în Hotărârea din 16 februarie 2010 pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Eugenia Lazăr împotriva României*, Curtea observă că instanța europeană a făcut referire la aspecte ce au ținut în mod concret de cazul respectiv: lipsa de cooperare între experții în medicină legală și organele de anchetă și lipsa motivării avizelor medico-legale — aspecte care au determinat incapacitatea instanțelor naționale de a se pronunța în deplină cunoștință de cauză. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a concluzionat că a fost încălcat art. 2 din Convenție sub aspect procedural, fără a face însă referire la lipsa de reglementare în dreptul intern a posibilității persoanei acuzate de a desemna un expert-parte în procedura care se desfășoară în fața Comisiei superioare medico-legale.

28. În final, Curtea observă că dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală nu au incidență în cauză, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale, și, prin urmare, nu este aplicabilă ipoteza prevăzută de norma constituțională invocată.

Magistrat-asistent,
Cristina Cătălina Turcu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 436

din 23 iunie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 62 alin. (1¹) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în redactarea anterioară modificării acestora prin Legea nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu referire la sintagma „nu aduce atingere prestigiului profesiei” din cuprinsul acestora

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „nu aduce atingere prestigiului profesiei” din cuprinsul dispozițiilor art. 62 alin. (1¹) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, excepție ridicată de Cătălin Vișinoiu în Dosarul nr. 1.642/1/2017 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.940D/2017.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, apreciind că textul de lege criticat respectă cerințele de accesibilitate și previzibilitate impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, precizând că denotă marja de apreciere a judecătorului cu privire la legătura ce poate fi stabilită între fapta săvârșită și prestigiul profesiei, în funcție de circumstanțele cauzei. Arată că, de altfel, în cauză, reevaluând situația de fapt și persoana autorului, instanța a înlăturat măsura suspendării contestatorului din funcția de procuror. Or, așa cum a reținut Curtea Constituțională în jurisprudența sa, de exemplu, prin Decizia nr. 73 din 29 ianuarie 2019, constatarea neconstituționalității unui text de lege ca urmare a invocării unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite autorului acesteia și nu poate constitui doar un instrument de drept abstract. Ca atare, din această perspectivă, excepția de neconstituționalitate apare ca fiind inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia nr. 3.346 din 1 noiembrie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 1.642/1/2017, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a sintagmei „nu aduce atingere prestigiului profesiei” din cuprinsul dispozițiilor art. 62 alin. (1¹) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor**, excepție ridicată de Cătălin Vișinoiu într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de anulare a unei hotărâri a Consiliului Superior al Magistraturii prin care s-a dispus suspendarea din funcția de procuror a contestatorului autor al excepției de neconstituționalitate, ca urmare a trimiterii sale în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni din culpă.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile criticate sunt lipsite de previzibilitate, întrucât nu precizează, în mod concret, care sunt acele infracțiuni săvârșite din culpă care aduc atingere prestigiului profesiei de magistrat, care sunt criteriile în funcție de care se apreciază că nu se aduce atingere prestigiului profesiei și nici în ce constă această atingere. Se arată că necircumstanțierea expresă a acestor infracțiuni lasă loc arbitrarului, făcând posibilă aplicarea diferențiată a suspendării din profesie, în funcție de aprecierea subiectivă a Consiliului Superior al Magistraturii. Nu se respectă exigențele constituționale referitoare la calitatea legii, textul de lege criticat neîntrunind condițiile de claritate, precizie, previzibilitate și accesibilitate. Sintagma „nu aduce atingere prestigiului profesiei” este lipsită de previzibilitate, noțiunea de „atingere” și cea de „prestigiu” nefiind definite de Legea nr. 303/2004 sau de alte legi aplicabile profesiei de magistrat. Se mai susține că se încalcă și principiul legalității incriminării, statuat de art. 23 alin. (12) din Constituție.

6. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal** consideră că sintagma „nu aduce atingere prestigiului profesiei” din cuprinsul prevederilor art. 62 alin. (1¹) din Legea nr. 303/2004 contravine dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, redactarea acesteia fiind lipsită de claritate și precizie și creând astfel premisa aplicării normei în mod diferit, într-o manieră discriminatorie, ca rezultat al unor interpretări sau aprecieri arbitrare.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit actului de sesizare, sintagma „nu aduce atingere prestigiului profesiei” din cuprinsul dispozițiilor art. 62 alin. (1¹) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 826 din 13 septembrie 2005, care, la data ridicării excepției, aveau următorul conținut normativ: „(1¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. a), dacă trimiterea în judecată a intervenit pentru o infracțiune din culpă și se apreciază că aceasta nu aduce atingere prestigiului profesiei, judecătorului sau procurorului i se poate interzice provizoriu exercitarea anumitor atribuții până la soluționarea definitivă a cauzei.”

11. Art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004, la care face trimitere textul de lege criticat, stabilește că judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție atunci când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni.

12. Ulterior sesizării Curții Constituționale, prevederile art. 62 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 au fost modificate prin Legea nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 15 octombrie 2018, adoptându-se o soluție legislativă diferită, în sensul că textul vizează în prezent toate infracțiunile, indiferent de forma de vinovăție cu care au fost săvârșite, nu doar pe cele din culpă. Or, în litigiul în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate este în discuție o infracțiune deucidere din culpă. În consecință, Curtea urmează să se pronunțe asupra prevederilor art. 62 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în redactarea anterioară modificării acestora prin Legea nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004, cu referire la sintagma „nu aduce atingere prestigiului profesiei” din cuprinsul acestora.

13. În opinia autorului excepției, textul de lege criticat contravine dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) referitoare la calitatea legii și art. 23 alin. (12) privind legalitatea pedepselor.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, în cauză, autorul acesteia a solicitat instanței de judecată anularea hotărârii prin care Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a dispus suspendarea sa din funcția de procuror, ca urmare a trimiterii în judecată pentru săvârșirea infracțiunii deucidere din culpă. În situația analizată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat, prin raportare la circumstanțele faptei și la valoarea socială ocrotită (dreptul la viață, fiind vorba despreucidere din culpă într-un accident rutier), că menținerea în funcție a acestuia până la soluționarea definitivă a cauzei penale ar aduce atingere prestigiului profesiei și al justiției în general, fiind afectată aprecierea publică pozitivă a sistemului judiciar, în ansamblul său. În consecință, a făcut o aplicare *per a contrario* a prevederilor art. 62 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 și a dispus suspendarea din funcție a autorului excepției, în temeiul art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 303/2004.

15. Criticile de neconstituționalitate formulate vizează, în esență, lipsa de precizie și claritate a prevederilor art. 62 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, susținându-se că necircumstanțierea expresă a infracțiunilor care nu aduc atingere prestigiului profesiei, astfel încât să fie posibilă menținerea în funcție, cu anumite condiționalități, a judecătorului sau a procurorului, lasă loc arbitrarului, determinat de aprecierea subiectivă a Consiliului Superior al Magistraturii.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 62 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, în redactarea anterioară modificării acestora prin Legea nr. 242/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu referire la sintagma „nu aduce atingere prestigiului profesiei” din cuprinsul acestora, excepție ridicată de Cătălin Vișinoiu în Dosarul nr. 1.642/1/2017 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 iunie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

16. Față de aceste critici, Curtea reține că a fost sesizată cu soluționarea prezentei excepții de neconstituționalitate prin decizia prin care Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal a admis contestația formulată împotriva hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii de suspendare din funcția de procuror a autorului acesteia. Pentru a decide astfel, instanța supremă a apreciat, raportat la circumstanțele producerii faptei pentru care contestatorul a fost trimis în judecată, precum și la circumstanțele personale ale acestuia, că suspendarea sa din funcție până la finalizarea procesului penal nu reprezintă o măsură proporțională cu scopul avut în vedere de textul de lege vizat. În consecință, Înalta Curte a stabilit că, în circumstanțele concrete deduse judecății, nu a fost adus un prejudiciu prestigiului profesiei de magistrat, astfel că nu era necesară măsura adoptată de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

17. Curtea Constituțională constată că, în acest context procesual, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, critica de neconstituționalitate formulată antamând, în realitate, o chestiune de aplicare și interpretare a textului de lege la cauza dedusă judecății, soluționată prin chiar actul de sesizare a Curții Constituționale, și care excedează competenței instanței de contencios constituțional. Totodată, Curtea reține că, în situații similare celei de față, a statuat că, „în cadrul procesului judiciar, excepția de neconstituționalitate se înscrie în rândul excepțiilor de procedură prin care se urmărește împiedicarea unei judecăți care s-ar întemeia pe o dispoziție legală neconstituțională. Constatarea neconstituționalității unui text de lege ca urmare a invocării unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite autorilor acesteia și nu poate constitui doar un instrument de drept abstract. [...] Neconstituționalitatea unei dispoziții legale nu are numai o funcție de prevenție, ci și una de reparație, întrucât ea vizează în primul rând situația concretă a cetățeanului lezată în drepturile sale prin norma criticată” (a se vedea în acest sens Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 1 februarie 2016, paragraful 30).

18. Aceste considerente sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, și în prezenta cauză, unde eventuala admitere a excepției de neconstituționalitate nu ar slui cauzei în care a fost ridicată, în care nu ar mai produce nicio consecință, câtă vreme contestația împotriva hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii a fost admisă, printr-o hotărâre definitivă (a se vedea în același sens Decizia nr. 73 din 29 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 350 din 7 mai 2019, paragraful 29). În concluzie, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 719

din 6 octombrie 2020

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 lit. a), b) și d) și ale art. 342 din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 lit. a), b) și d) cu referire la dispozițiile art. 342 din Codul de procedură penală, excepție invocată din oficiu de judecătorul de cameră preliminară în Dosarul nr. 1.752/1/2017/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.376D/2018.

2. Dezbaterile au avut loc la data de 17 septembrie 2020, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 222 alin. (2) din Codul de procedură civilă coroborate cu cele ale art. 14 din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea la data de 6 octombrie 2020.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din Camera de consiliu din 4 iulie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.752/1/2017/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu „excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 lit. a), b) și d) în referire la dispozițiile art. 342 din Codul de procedură penală”**. Excepția a fost invocată din oficiu de judecătorul de cameră preliminară.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală reține că, potrivit expunerii de motive la proiectul de Lege privind Codul de procedură penală - PL-x nr. 412/2009, instituția camerei preliminare a fost concepută „ca o instituție nouă și inovatoare” prin care s-a urmărit „înlăturarea duratei excesive a procedurilor în faza de judecată”, sediul reglementării regăsindu-se în dispozițiile art. 3 alin. (1), art. 54 și art. 342—348 din Codul de procedură penală. De asemenea, arată că, în prima decizie de admitere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 din Codul de procedură penală, Curtea Constituțională a reținut că, „prin prisma atribuțiilor procesuale încredințate judecătorului de cameră preliminară, în contextul separării funcțiilor judiciare [...], Curtea trage concluzia că acestuia îi revine funcția de verificare a legalității trimiterii [...] în judecată și că, în concepția legiuitorului, această nouă instituție procesuală nu aparține nici urmăririi penale, nici judecării, fiind echivalentă unei noi faze a procesului penal. [...] Totuși, din reglementarea atribuțiilor pe care funcția exercitată de judecătorul de cameră preliminară le

presupune, Curtea observă că activitatea acestuia nu privește fondul cauzei, actul procesual exercitat de către acesta neantamând și nedispunând, în sens pozitiv sau negativ, cu privire la elementele esențiale ale raportului de conflict: faptă, persoană și vinovăție. Astfel, potrivit prevederilor art. 342 din Codul de procedură penală, competența judecătorului de cameră preliminară constă în verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și legalității sesizării instanței, în verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.”. Ulterior, prin Decizia nr. 166 din 17 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 264 din 21 aprilie 2015, Curtea Constituțională a prezentat, în mod exhaustiv, competența judecătorului de cameră preliminară în paragrafele 25 și 26. După această enumerare, Curtea Constituțională a menționat că „prevederile art. 54 din Codul de procedură penală [...], prin conținutul normativ al lit. a), b) și c), reglementează atribuții exprese ale judecătorului de cameră preliminară, iar prin lit. d) stabilește posibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a soluționa și alte situații prevăzute de lege”, subliniind că legiuitorul „are îndrituirea constituțională, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, de a stabili competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată”. În continuare, judecătorul de cameră preliminară reține că, în sistemul român de drept, supremația Constituției și a legilor a fost ridicată la rang de principiu constituțional, consacrat de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, fiind astfel instituită o obligație generală, impusă tuturor subiectelor de drept, inclusiv autorității legiuitoare, care trebuie să se asigure că activitatea de legiferare se realizează în limitele și în concordanță cu Constituția și, totodată, să asigure calitatea legislației. Aceasta întrucât, pentru a respecta legea, ea trebuie cunoscută și înțeleasă, iar, pentru a fi înțeleasă, aceasta trebuie să fie suficient de precisă și previzibilă, așadar, să ofere securitate juridică destinatarilor săi. Totodată, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că o dispoziție legală trebuie să fie precisă, neechivocă, să instituie norme clare, previzibile și accesibile, a căror aplicare să nu permită arbitrariul sau abuzul. Norma juridică trebuie să reglementeze în mod unitar, uniform, să stabilească cerințe minimale aplicabile tuturor destinatarilor săi (în acest sens, Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015).

5. Arată că, prin Decizia nr. 257 din 26 aprilie 2017, fiind sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 alin. (1) și art. 21 alin. (1) din Codul de procedură penală raportat la art. 342 și următoarele din Codul de procedură penală, instanța de contencios constituțional a reținut în paragraful 21 condițiile impuse „persoanei” responsabile civilmente pentru a putea dobândi calitatea de „parte” în proces, respectiv capacitatea procesuală de exercițiu și de folosință, calitatea procesuală, afirmarea unui interes în fața organelor judiciare, legătura de conexitate între cererea principală și cea de participare a părții responsabile civilmente la activitatea judiciară, pe lângă acestea arătându-se că „trebuie să existe și un proces civil pendent, așadar trebuie să fi fost declanșată

acțiunea civilă în procesul penal, iar aceasta depinde, astfel cum s-a arătat în precedent, de manifestarea de voință a persoanei vătămate”. Competența funcțională a judecătorului de cameră preliminară este reglementată prin dispozițiile art. 54 lit. a)—d), dintre acestea doar cele de la lit. a), b) și d) având legătură cu obiectul camerei preliminare, mai precis lit. a) și b) regăsindu-se în chiar conținutul art. 342 din Codul de procedură penală ce reglementează obiectul camerei preliminare, iar lit. d) având o legătură de conexitate. În aceste condiții, prin prisma obligativității deciziilor Curții Constituționale, judecătorul de cameră preliminară observă că instanța de contencios constituțional a reținut ce condiții trebuie să fie îndeplinite pentru ca o „persoană” să devină „parte” responsabilă civilmente [inclusiv existența unei acțiuni civile declanșate în condițiile impuse de art. 20 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală], condiții care, în opinia sa, implică o judecată care nu se circumscrie competenței funcționale reglementate prin dispozițiile art. 54 lit. a), b) și d) cu referire la art. 342 din Codul de procedură penală, astfel cum aceasta a fost menționată chiar de Curtea Constituțională. Totodată, raportându-se și la paragraful 31 al Deciziei nr. 257 din 26 aprilie 2017, partea finală, unde s-a menționat că este „necesar ca legiuitorul să facă apel la mijloace adecvate pentru ca această limitare să fie proporțională cu scopul urmărit”, și cum legiuitorul nu a intervenit de un an de zile pentru a legifera în acest sens, judecătorul de cameră preliminară reține că se află în prezența unei omisiuni legislative care are relevanță constituțională, respectiv generează un viciu de neconstituționalitate a reglementării competenței funcționale a judecătorului de cameră preliminară în raport de obiectul camerei preliminare, obiect în care nu se regăsește posibilitatea pentru judecătorul de cameră preliminară de a face verificări asupra îndeplinirii condițiilor pentru ca o „persoană” să devină „parte” responsabilă civilmente, în contextul în care cel care a exercitat funcția de acuzare nu a putut face sau a omis să facă o astfel de analiză.

6. Astfel, judecătorul de cameră preliminară, autor al excepției de neconstituționalitate, reține că, în prezenta procedură ce se află în camera preliminară, persoane vătămate au formulat cereri având ca obiect constituirea de parte civilă, unele dintre acestea solicitând și introducerea în cauză, în calitate de părți responsabile civilmente, a mai multor autorități/instituții publice sau persoane juridice în diferite forme de organizare. Dacă, până la Decizia Curții Constituționale nr. 257 din 26 aprilie 2017, atât constituirea de parte civilă, cât și cererea de introducere în cauză a părții responsabile civilmente aveau un termen limită maxim „până la începerea cercetării judecătorești”, în prezent, pentru a putea obține despăgubiri — bineînțeles, numai dacă sunt îndeplinite condițiile răspunderii civile delictuale pentru fapta altuia — de la partea responsabilă civilmente, acesteia trebuie să i se dea posibilitatea de a participa, cel puțin, în procedura de cameră preliminară pentru a-și exercita pe deplin dreptul la apărare. În acest context, prealabil verificării condițiilor pentru ca o „persoană” să devină „parte” responsabilă civilmente, este necesară existența unui „proces civil pendinte, așadar trebuie să fi fost declanșată acțiunea civilă în procesul penal, iar aceasta depinde, astfel cum s-a arătat în precedent, de manifestarea de voință a persoanei vătămate” (paragraful 21 al Deciziei nr. 257 din 26 aprilie 2017). Așadar, pentru a fi declanșată acțiunea civilă, „singura condiție ce se cere a fi îndeplinită” este „cea a manifestării voinței persoanei vătămate în termenul și în forma prevăzute de dispozițiile Codului de procedură penală” (paragraful 15 al Deciziei nr. 741 din 13 decembrie 2016 a Curții Constituționale), respectiv „o constituire de parte civilă conformă legii reprezintă o condiție a însăși admisibilității de principiu a dresării ei în procesul penal”. În aceste condiții, judecătorul de cameră preliminară arată că trebuie efectuate verificări asupra

îndeplinirii condițiilor impuse de dispozițiile art. 20 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, respectiv dacă au fost indicate natura și întinderea pretențiilor, motivele și probele pe care acestea se întemeiază. Or, apreciază că aceste din urmă aspecte nu se circumscriu obiectului camerei preliminare și competențelor funcționale asupra cărora s-a făcut referire. De asemenea, arată că pot exista două situații în procedura camerei preliminare, după cum urmează: (i) persoane vătămate care formulează cereri având ca obiect constituirea de parte civilă și care solicită și introducerea în cauză a părții/părților responsabile civilmente și (ii) persoane vătămate care formulează cereri având ca obiect constituirea de parte civilă și care nu solicită și introducerea în cauză a părții/părților responsabile civilmente. Or, pentru prima situație, judecătorul de cameră preliminară va trebui să se pronunțe asupra îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală în camera preliminară, deoarece condiția *sine qua non* a cercetării îndeplinirii condițiilor pentru ca o „persoană” să devină „parte” responsabilă civilmente este cea a declanșării acțiunii civile în condițiile de formă (paragraful 15 al Deciziei nr. 741 din 13 decembrie 2016) impuse de lege, pe când, în cea de-a doua situație, verificarea îndeplinirii condițiilor de formă va fi efectuată în faza de judecată, dacă faza camerei preliminare se finalizează cu dispoziția de începere a judecății. De asemenea, după efectuarea acestor verificări și constatarea îndeplinirii condițiilor menționate anterior, potrivit considerentelor obligatorii ale Deciziei Curții Constituționale nr. 257 din 26 aprilie 2017, trebuie verificate condițiile impuse „persoanei” responsabile civilmente pentru a putea dobândi calitatea de „parte” în proces, respectiv capacitatea procesuală de exercițiu și de folosință, calitatea procesuală, afirmarea unui interes în fața organelor judiciare, legătura de conexitate între cererea principală și cea de participare a părții responsabile civilmente la activitatea judiciară”, aspecte care, la rândul lor, nu se circumscriu obiectului camerei preliminare și competențelor funcționale asupra cărora s-a făcut referire anterior.

7. Judecătorul de cameră preliminară, autor al excepției de neconstituționalitate, susține că, în actuala reglementare procesual penală, în raport de obligativitatea deciziilor Curții Constituționale, există două momente maxime diferite pentru persoana vătămată de a se constitui parte civilă în funcție de solicitarea de obligare la repararea prejudiciului doar de la inculpat, respectiv de la inculpat în solidar cu partea responsabilă civilmente, iar, cum legiuitorul nu a intervenit pentru armonizarea celor două momente pentru a oferi predictibilitate, echitate și stabilitate, apreciază că este necesar ca instanța de contencios constituțional să fie sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 lit. a), b) și d) cu referire la art. 342 din Codul de procedură penală ce reglementează competența funcțională a judecătorului de cameră preliminară. Totodată, susține că se află în prezența unui viciu de neconstituționalitate a reglementării competenței funcționale a judecătorului de cameră preliminară în raport de obiectul camerei preliminare care generează o încălcare a dreptului la un proces echitabil reglementat prin dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituția României, dispozițiile criticate încălcând și normele de tehnică legislativă prin crearea unor situații de incoerență, cu încălcarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituția României. În concluzie, judecătorul de cameră preliminară susține că dispozițiile art. 54 lit. a), b) și d) cu referire la dispozițiile art. 342 din Codul de procedură penală sunt constituționale doar în măsura în care, în competența funcțională a judecătorului de cameră preliminară, este inclusă și posibilitatea de a analiza, din punct de vedere formal, în procedura de cameră preliminară, îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, pe de o parte, iar, pe de altă parte, de a analiza, tot din punct de

vedere formal, îndeplinirea condițiilor în care o „persoană” poate deveni „parte” responsabilă civilmente în procesul penal.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile apărătorilor și părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 54 lit. a), b) și d) și ale art. 342 din Codul de procedură penală, având următorul cuprins:

— Art. 54 lit. a), b) și d) — *„Competența judecătorului de cameră preliminară”: „Judecătorul de cameră preliminară este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia: a) verifică legalitatea trimiterii în judecată dispuse de procuror; b) verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală; [...] d) soluționează alte situații expres prevăzute de lege.”*

— Art. 342 — *„Obiectul procedurii în camera preliminară”: „Obiectul procedurii camerei preliminare îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.”*

12. În susținerea excepției de neconstituționalitate, judecătorul de cameră preliminară — autor al excepției — invocă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (5) potrivit cărora, în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie și ale art. 21 alin. (3) referitoare la dreptul la un proces echitabil.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reamintește că prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014, paragrafele 27 și 28, a reținut că, „prin prisma atribuțiilor procesuale încredințate judecătorului de cameră preliminară, în contextul separării funcțiilor judiciare potrivit textului de lege menționat anterior, Curtea trage concluzia că acestuia îi revine funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată și că, în concepția legiuitorului, această nouă instituție procesuală nu aparține nici urmăririi penale, nici judecării, fiind echivalentă unei noi faze a procesului penal. Procedura camerei preliminare a fost încredințată, potrivit art. 54 din Codul de procedură penală, unui judecător — judecătorul de cameră preliminară —, a cărui activitate se circumscrie aceleiași competențe materiale, personale și teritoriale ale instanței din care face parte, conferindu-i acestei noi faze procesuale un caracter jurisdicțional. Totuși, din reglementarea atribuțiilor pe care funcția exercitată de judecătorul de cameră preliminară le presupune, Curtea observă că activitatea acestuia nu privește fondul cauzei, actul procesual exercitat de către acesta neantamând și nedispunând, în sens pozitiv sau negativ, cu privire la elementele esențiale ale raportului de conflict: faptă, persoană și vinovăție. Astfel, potrivit prevederilor art. 342 din Codul de procedură penală, competența judecătorului de

cameră preliminară constă în verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și legalității sesizării instanței, în verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Totodată, Curtea constată că judecătorul de cameră preliminară, potrivit art. 342 din Codul de procedură penală, își va exercita atribuțiile după trimiterea în judecată a inculpatului, rechizitoriul constituind actul de sesizare a instanței de judecată”. De asemenea, examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 din Codul de procedură penală, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 166 din 17 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 264 din 21 aprilie 2015, că „acestea reglementează competența judecătorului de cameră preliminară, care, în afara atribuțiilor expres prevăzute la lit. a) — verificarea legalității trimiterii în judecată, la lit. b) — verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală și la lit. c) — soluționarea plângerilor împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată, soluționează, conform lit. d), și alte situații expres prevăzute de lege” (paragraful 25). „Totmai în temeiul art. 54 lit. d) din Codul de procedură penală, legiuitorul are posibilitatea de a reglementa în cuprinsul Codului de procedură penală competența judecătorului de cameră preliminară și cu privire la alte situații.” (paragraful 26). În aceste condiții, Curtea a constatat că „prevederile art. 54 din Codul de procedură penală, care, prin conținutul normativ al lit. a), b) și c), reglementează atribuții expres ale judecătorului de cameră preliminară, iar prin lit. d) stabilește posibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a soluționa și alte situații prevăzute de lege, nu încalcă prevederile constituționale și convenționale invocate, întrucât legiuitorul are îndrituirea constituțională, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, de a stabili competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată, astfel că excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții legale este neîntemeiată” (paragraful 27).

14. Totodată, Curtea reține că prin Decizia nr. 257 din 26 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 472 din 22 iunie 2017, a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că sintagma „*în termenul prevăzut la art. 20 alin. (1)*” din cuprinsul art. 21 alin. (1) din Codul de procedură penală este neconstituțională. Prin aceeași decizie, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 20 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate. În considerentele deciziei precitate, Curtea a reținut că, în procesul penal, acțiunea civilă se declanșează prin „constituirea” ca parte civilă a persoanei vătămate, în condițiile art. 20 din Codul de procedură penală. Persoana vătămată hotărăște cu privire la cadrul procesual de realizare a pretențiilor sale, fie sesizând instanța civilă, fie alăturând acțiunea civilă acțiunii penale, în această din urmă ipoteză tot ea fiind în măsură să aleagă momentul exercitării dreptului de a reclama reparații prin mijlocirea organelor judiciare, cu respectarea însă a termenului-limită prevăzut de art. 20 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală, respectiv „*până la începerea cercetării judecătorești*”. Formularea cererii de constituire ca parte civilă declanșează acțiunea civilă, în același timp luând naștere și contraacțiunea (de apărare) a celui sau celor împotriva cărora este îndreptată acțiunea civilă, subiect pasiv al acțiunii civile putând fi inculpatul sau partea responsabilă civilmente. Curtea a observat, totodată, că „introducerea” în procesul penal a părții responsabile civilmente poate avea loc, în condițiile art. 21 din Codul de procedură penală, „*la cererea părții îndreptățite potrivit legii civile*”, în termenul prevăzut la art. 20 alin. (1) din același act normativ, așadar „*până la începerea cercetării judecătorești*”. De asemenea, potrivit legii procesual penale în vigoare, atunci când exercită acțiunea civilă,

procurorul este obligat să ceară introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente, în condițiile art. 21 alin. (1), cu respectarea termenului menționat anterior. Totodată, „persoana” responsabilă civilmente, expusă unei acțiuni civile separate, are interesul de a „interveni”, în calitate de parte responsabilă civilmente, în procesul penal în care se judecă acțiunea civilă și în care se va pronunța o hotărâre judecătorească, hotărâre care, potrivit art. 28 alin. (1) din Codul de procedură penală, va avea autoritate de lucru judecat în fața instanței civile, cu privire la existența faptei și a persoanei care a săvârșit-o, așa încât Curtea a reținut că, în temeiul art. 21 alin. (3) din Codul de procedură penală, partea responsabilă civilmente poate interveni în procesul penal până la terminarea cercetării judecătorești la prima instanță de judecată, luând procedura din stadiul în care se află în momentul intervenției. Așadar, Curtea a constatat că, prin introducerea sa în cauză sau datorită intervenției sale în proces, „persoana” responsabilă civilmente devine „parte” în acțiunea civilă din cadrul procesului penal și, în această calitate, dobândește, implicit, drepturile procesuale inerente contraacțiunii pe care o are inculpatul cu privire la acțiunea civilă din cadrul procesului penal, așadar, ea poate invoca orice probe existente în dosarul cauzei penale sau poate propune administrarea de probe noi, care ar demonstra că pretențiile părții civile sunt neîntemeiate. Astfel, Curtea a constatat că, în condițiile în care constituirea ca parte civilă a persoanei vătămate se poate face în orice fază procesuală „până la începerea cercetării judecătorești” — introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente, ca și posibilitatea părții responsabile civilmente de a interveni în procesul penal fiind corelate cu declarația de constituire ca parte civilă în procesul penal — exercitarea efectivă de către partea responsabilă civilmente a drepturilor procesuale — recunoscute de lege și statuate în jurisprudența instanței de control constituțional — în faza camerei preliminare, așadar, liberul acces al acestei părți, depinde exclusiv de manifestarea de voință a persoanei vătămate. Or, persoana vătămată, constituită ca parte civilă în procesul penal, are interese contrare părții responsabile civilmente, așa încât există posibilitatea ca aceasta să își exercite dreptul de a reclama reparații prin mijlocirea organelor judiciare în mod abuziv, cu scopul de a limita/exclude accesul părții responsabile civilmente în faza camerei preliminare care are o importanță deosebită asupra fazelor de judecată ulterioare, prin prisma obiectului ei.

15. În aceste condiții, reținând cele menționate în paragrafele anterioare, în special considerentele deciziilor nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014, și nr. 631 din 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 831 din 6 noiembrie 2015, potrivit cărora părții responsabile civilmente trebuie să i se recunoască participarea cu drepturi procesuale depline în procedura camerei preliminare, Curtea a constatat că posibilitatea persoanei vătămate, care s-a constituit parte civilă, de a solicita introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente „până la începerea cercetării judecătorești”, în orice fază procesuală, inclusiv după închiderea procedurii de cameră preliminară, este de natură a aduce atingere dreptului de acces liber la justiție al părții responsabile civilmente, consacrat de art. 21 din Legea fundamentală. Condiționarea dreptului de acces liber la justiție al părții responsabile civilmente de introducerea acesteia în procesul penal în termenul reglementat de art. 21 alin. (1) din Codul de procedură penală, respectiv „până la începerea cercetării judecătorești”, are drept consecință lipsirea de efectivitate a dreptului de acces la justiție al acestei părți. Cu alte cuvinte, protecția oferită dreptului de acces la justiție al persoanei vătămate care s-a constituit parte civilă și care poate solicita introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente

„până la începerea cercetării judecătorești” determină limitarea dreptului de acces liber la justiție al părții responsabile civilmente, în aceste condiții fiind necesar ca legiuitorul să facă apel la mijloace adecvate pentru ca această limitare să fie proporțională cu scopul urmărit, întrucât absolutizarea unuia dintre cele două drepturi — în condițiile în care sfera de manifestare a acestora este concomitentă — ar putea duce la afectarea substanței celui alt drept. Totodată, Curtea a constatat că manifestarea de voință a persoanei vătămate care s-a constituit parte civilă de a solicita introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente „până la începerea cercetării judecătorești”, în orice fază procesuală, inclusiv după închiderea procedurii de cameră preliminară, asigură respectarea dreptului la apărare al acestei părți, însă este de natură a aduce atingere dreptului fundamental la apărare al părții responsabile civilmente. Așadar, Curtea a constatat că normele procesuale penale ale art. 21 alin. (1), reglementând posibilitatea persoanei vătămate care s-a constituit parte civilă de a solicita introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente „până la începerea cercetării judecătorești”, nu sunt în măsură să mențină echilibrul între drepturi fundamentale aflate în concurs.

16. Așadar, prin Decizia nr. 257 din 26 aprilie 2017, Curtea a confirmat posibilitatea persoanei vătămate de a se constitui parte civilă „până la începerea cercetării judecătorești”, formularea cererii de introducere în procesul penal a părții responsabile civilmente fiind necesar a fi realizată însă până la închiderea procedurii de cameră preliminară, în acord cu normele constituționale privind dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil.

17. În continuare, Curtea reține că, în prezenta cauză, judecătorul de cameră preliminară a arătat că, deși au existat încă din faza de urmărire penală cereri prin care părți vătămate/persoane vătămate s-au constituit parte civilă, unele dintre acestea solicitând și introducerea în cauză, în calitate de părți responsabile civilmente, a unor autorități/instituții publice sau persoane juridice, asupra acestor din urmă cereri de introducere în cauză, în calitate de părți responsabile civilmente, Ministerul Public nu s-a pronunțat prin rechizitoriu, existând doar o mențiune referitoare la introducerea în cauză a Guvernului României, prin Ministerul Finanțelor Publice. Față de reiterarea cererilor menționate, în faza camerei preliminare, judecătorul a invocat prezenta excepție de neconstituționalitate, reținând că aceste cereri implică atât efectuarea de verificări asupra îndeplinirii condițiilor impuse de dispozițiile art. 20 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, respectiv dacă au fost indicate natura și întinderea pretențiilor, motivele și probele pe care acestea se întemeiază, cât și verificări referitoare la capacitatea procesuală de exercițiu și de folosință, calitatea procesuală, afirmarea unui interes în fața organelor judiciare, legătura de conexitate între cererea principală și cea de participare a părții responsabile civilmente la activitatea judiciară, aspecte care, în opinia judecătorului de cameră preliminară, nu se circumscriu obiectului camerei preliminare și competenței funcționale a judecătorului în această fază procesuală, astfel cum sunt reglementate în art. 54 lit. a), b) și d) și art. 342 din Codul de procedură penală. De asemenea, judecătorul de cameră preliminară reține și faptul că legiuitorul nu a intervenit pentru a legifera în sensul celor statuate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 257 din 26 aprilie 2017, precitată, invocând astfel existența unei omisiuni legislative care, în opinia sa, generează un viciu de neconstituționalitate a reglementării competenței funcționale a judecătorului de cameră preliminară în raport de obiectul camerei preliminare. Totodată, solicită ca instanța de control constituțional să constate că dispozițiile art. 54 lit. a), b) și d) cu referire la dispozițiile art. 342 din Codul de procedură penală sunt constituționale doar în măsura în care, în competența funcțională a judecătorului de cameră preliminară,

este inclusă și posibilitatea de a analiza, din punct de vedere formal, în procedura de cameră preliminară, îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2) din Codul procedură penală, pe de o parte, iar, pe de altă parte, de a analiza, tot din punct de vedere formal, îndeplinirea condițiilor în care o „persoană” poate deveni „parte” responsabilă civilmente în procesul penal.

18. În aceste condiții, dată fiind natura omisiunii legislative relevate de judecătorul de cameră preliminară, autor al excepției de neconstituționalitate, Curtea constată că nu are competența de a complini acest viciu normativ, întrucât și-ar depăși atribuțiile legale, acționând în sfera exclusivă de competență a legiuitorului primar. Pe cale de consecință, ținând seama de dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției”, și de cele ale art. 1 alin. (5), potrivit cărora, „în România, respectarea [...] legilor este obligatorie”, Curtea constată că legiuitorul are obligația de a reglementa competența funcțională a judecătorului de cameră preliminară, în acord cu cele statuate în Decizia nr. 257 din 26 aprilie 2017, precitată, pasivitatea acestuia fiind de natură să determine apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.

19. Pe de altă parte, Curtea reține că solicitarea judecătorului de cameră preliminară de a pronunța o decizie interpretativă, în sensul celor formulate mai sus, nu poate fi primită, întrucât aspectele relevate de acesta privesc interpretarea și aplicarea de către judecătorul de cameră preliminară a normelor procesual penale criticate, excedând controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională. Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, astfel că a răspunde criticilor autorului excepției în această situație — prin pronunțarea unei decizii interpretative — ar însemna o ingerință a Curții Constituționale în activitatea de judecată, ceea ce ar contraveni prevederilor art. 126 din Constituție.

20. De altfel, Curtea reține că, în același dosar al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală (Dosarul nr. 1.752/1/2017/a1), prin Încheierea din Camera de consiliu din data de 20 aprilie 2018, a fost sesizată Curtea Constituțională, printre altele, cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Viorel Ene, având calitatea de parte civilă în cauza penală, excepție de neconstituționalitate ce formează obiectul Dosarului Curții

Constituționale nr. 723D/2018. În susținerea excepției de neconstituționalitate, autorul a invocat refuzul judecătorului de cameră preliminară de a introduce în cauză partea responsabilă civilmente la cererea sa, susținând că neintroducerea în cauză a părții responsabile civilmente echivalează cu o restrângere a dreptului părții civile de acces la justiție, fiind un act arbitrar.

21. Prin Decizia nr. 718 din 6 octombrie 2020, nepublicată la data redactării prezentei decizii, Curtea a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 alin. (1) din Codul de procedură penală, cât privește sintagma „poate avea loc”, reținând, în paragraful 32, că susținerile autorului — privind refuzul instanței de judecată de a introduce în cauză partea responsabilă civilmente, la cererea părții civile, refuz care, în opinia acestuia, contravine prevederilor art. 21 din Constituție — nu pot fi examinate în cadrul controlului de constituționalitate, deoarece instanța de control constituțional, în calitate de garant al supremației Constituției, are rolul de a asigura conformitatea legilor cu Constituția, iar nu și competența de a asigura interpretarea și aplicarea legilor în activitatea judiciară, această competență revenind exclusiv instanțelor judecătorești. Cu alte cuvinte, Curtea a constatat că autorul excepției nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile art. 21 alin. (1) din Codul de procedură penală, cât privește sintagma „poate avea loc”, ci este nemulțumit, în realitate, de modul de interpretare și aplicare a acestor prevederi de lege de către instanța supremă. Or, asemenea aspecte nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte, ci sunt de competența instanței supreme învestite cu soluționarea litigiului în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate.

22. În aceste condiții, Curtea constată că inițiativa autorului, Viorel Ene, din Dosarul nr. 723D/2018 — parte civilă în Dosarul nr. 1.752/1/2017/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală, de a invoca excepția de neconstituționalitate anterior menționată, este rezultat al conduitei procesuale a judecătorului de cameră preliminară, care a refuzat introducerea în cauză a părții responsabile civilmente, la cererea acestuia. Or, câtă vreme Curtea a reținut că susținerile autorului excepției din Dosarul Curții nr. 732D/2018 privesc interpretarea și aplicarea legilor în activitatea judiciară, pe cale de consecință, și motivele de neconstituționalitate formulate de judecătorul de cameră preliminară în Dosarul Curții nr. 1.376D/2018 — temei al conduitei procesuale a părții civile — constituie, de asemenea, aspecte privind modul de interpretare și aplicare a normelor procesual penale criticate.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 lit. a), b) și d) și ale art. 342 din Codul de procedură penală, excepție ridicată din oficiu de judecătorul de cameră preliminară în Dosarul nr. 1.752/1/2017/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 octombrie 2020.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind completarea anexei la Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.597/2006 pentru numirea membrilor comisiilor de avizare a donării de la donatorul viu

Văzând Referatul de aprobare nr. NT 12.925 din 24 noiembrie 2020 al Direcției generale asistență medicală, medicină de urgență și programe de sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății și Adresa Agenției Naționale de Transplant nr. 2.390 din 13 octombrie 2020, înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. DGAMMUPSP 1.384 din 16 octombrie 2020,

având în vedere prevederile titlului VI — Efectuarea prelevării și transplantului de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 79/2004 pentru înființarea Agenției Naționale de Transplant, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 588/2004, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — După articolul 32 din anexa la Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.597/2006 pentru numirea membrilor comisiilor de avizare a donării de la donatorul viu, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 8 ianuarie 2007, cu modificările și completările ulterioare, se introduce un nou articol, articolul 33, cu următorul cuprins:

„Art. 33. — Comisia de avizare a donării de la donatorul viu înființată în cadrul Centrului Medical Unirea S.R.L. — Spitalul Regina Maria Cluj are următoarea componență:

— membri titulari:

- a) dr. Oana Roxana Pușcaș;
- b) psiholog Dan Iustin Pașcalău;
- c) dr. Mihaela Farcău;

— membri suplینitori:

- a) dr. Mariana Diana Ciutre;
- b) psiholog Corina Petruț;
- c) dr. Florin Sorin Andreica.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Nicolae Dragoș Garofil,
secretar de stat

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN**pentru modificarea și completarea anexei nr. 1
la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea
Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor
responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național
de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate
pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule
de origine umană în scop terapeutic
și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane
pentru atribuirea codului unic
de înregistrare la Agenția Națională de Transplant**

Văzând Referatul de aprobare nr. NT 12.924 din 24 noiembrie 2020 al Direcției generale asistență medicală, medicină de urgență și programe de sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății și adresele Agenției Naționale de Transplant nr. 1.637 din 2 iulie 2020, înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. DGAMMUPSP 1.383 din 16 octombrie 2020, nr. 2.389 din 13 octombrie 2020, înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. DGAMMUPSP 1.383 din 16 octombrie 2020, și nr. 2.591 din 4 noiembrie 2020, înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. DGAMMUPSP 1.525 din 9 noiembrie 2020,

având în vedere prevederile titlului VI — Efectuarea prelevării și transplantului de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 79/2004 pentru înființarea Agenției Naționale de Transplant, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 588/2004, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 477/2009 privind înființarea Registrului Național de Transplant, desemnarea persoanelor responsabile cu gestionarea datelor din Registrul Național de Transplant din cadrul unităților sanitare acreditate pentru efectuarea de transplant de organe, țesuturi și celule de origine umană în scop terapeutic și stabilirea datelor necesare înregistrării unei persoane pentru atribuirea codului unic de înregistrare la Agenția Națională de Transplant, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 322 din 14 mai 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Punctul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

„9. Spitalul Clinic «Dr. C. I. Parhon» Iași:

— dr. Hogaș Simona;

— dr. Voroneanu Luminița.”

2. Punctul 55 se modifică și va avea următorul cuprins:

„55. Babe — S.R.L. Sângeorgiu de Mureș:

— dr. Virginas Annamaria.”

3. După punctul 74 se introduce un nou punct, punctul 75, cu următorul cuprins:

„75. Centrul Medical Unirea S.R.L. — Spitalul Regina Maria Cluj:

— dr. Zlătescu-Marton Cristina.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul sănătății,
Nicolae Dragoș Garofil,
secretar de stat

București, 24 noiembrie 2020.

Nr. 2.041.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2021 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2021 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

